

PAVORO ITSIRINKAIGAKENERIRA EPESOKUNIRIRA

Ikogakotagantaigakerira kametikyarika inaigake

1 ¹¿Aiñoegivi viroegi timaigatsirira kara Epesoku kametikyarika pinaigake? Narori aiñona aka kametikya nonake. Yogari Tasorintsi ikogakagakena nompega-kempara iritigankane Jesokirishito. Maika nokogake nontsirinkaigakempira maganiro viroegi yashintaigarira Tasorintsi kematsa-tasanoigiririra Jesokirishito. ²Noniaventai-gakempi inkavintsaavageigakempira Tasorintsi intiri Atinkami Jesokirishito intimakagaigakempira kameti ganiri tatoita povankinaventumaigaa.

Ikavintsajaigakaira Kirishito

³Tsame ashineventaigakemparira Tasorintsi Iri Atinkami Jesokirishito ankantaigakera paio ikametivageti. Aroegi akematsaigakeritari Kirishito ikavintsaantavageigakairira Tasorintsi kañomataka ontinirikatyo itentagantai-gakairi Kirishito yamaiganakaira enoku yoviriniigakaira inampinaku. ⁴Pairani tekyara tatakona timumagetatsine igantaga ikogakagaigakaira Tasorintsi ankantanirira ankematsavageigakeri Kirishito kameti ineaigakaeniri kañoma-taka tenirikatyo ankañovagetumaigempa, aikiro kameti anegintetasanovageiga-kempara ampiriniventaigakerora ikogagetirira irirori. ⁵Ario ikañotakero maika ikantakera impegaigakaera

itomiegi, itasanoigakaitari, itigankanta-karirira Jesokirishito inkamaventaiga-kaera, irirotari kogankitsi Tasorintsi ikañotantakarorira maika. ⁶Irorenti maika tsame ashineventaigakemparira Tasorintsi arioankiniri ikavintsaavageiga-kaira itigankimoigakairira Itomi itasano-tarira yogavisaakoigakaira. ⁷Antari ikamaventaigakaira onti imokoroinkani okantavagetanake iriraa shararara, irorotari yogavisaakotantaigakairira imagisantakoigakairora akañovageigara. ⁸Pairora ikavintsaavageigakai Tasorintsi yagaveakagavageigakai agovageigakera magatiro ikogagetirira irirori. ⁹Pairani tera agoigavetempa intigankimoigakae-rira Kirishito inkamaventaigakaera, tekyatanika irogikoneatimoigajao ikantakerira okyara, kantankicha maika agoigake, matakataru yogikoneatimoiga-kairo. ¹⁰Ikantaketari impogini irapatoita-sanoigakeri maganiro timaigatsirira enoku intiegiri kipatsipagekunirira kameti impegakempaniri Kirishito Igoveenkariegite. Antari impogini aganakempara intsatagantagetakemparo-rira, intsatagagetakeroty ikantakerira.

¹¹Yogari Tasorintsi omirinkatari tatarika ikogake irovetsikakera yovetsika-keroty. Pairani tekyara tatakona timumagetatsine ikogakagaigakai ankematsaigakerira Kirishito kameti intentaigakaeniri enoku inkañotagasanoi-gakaerira irirori, irorotari ikogake.

¹²Ariotari ikañotakerori maika kameti noshineventaigakemparira naroege jorioegi naketyorira ikematsatagaigake Kirishito nonkantaigakerira inti pairorira yagaveavageti. ¹³Ario pikañoigaka viroegi iroro pikemaigavakerora Niagantsi Kametiri pikematsaigakeri Kirishito, neroty ipokantakarira Isure Tasorintsi itimasurentaigakempira, ariotari ikantakeri Tasorintsi pairani ikantake intigankakerira. Antari ipokakera itimasurentaigakempira, irorotari pogotantaigakarira ipegaigakempi Tasorintsi itomiegi-sanorira. ¹⁴Arisanoty itigankimoigakairi Isure itimasurentaigakaira aroegi kameti agotasanoigakeniri iroganiaigakaera impogini ganiri aneimaigairo agamane impo intentagaigake enoku inkavintsajai-gakaera. Irorotari maika tsame ashineven-tasanoigakemparira irirori.

**Pavoro iniaventaigakerira
kematsaigatsirira**

¹⁵Karanki nokemakoigakempi pikematsaigakerira Atinkami Jeso aikiro pitasanoigakarira maganiro kematsaigatsirira. Irorotari ¹⁶nosuretakotantaigakempirira noniirira Tasorintsi nokantakeri noshinevegetaka. ¹⁷Irirori intitari Iriri Atinkami Jesokirishito, aikiro inti tomintaigakari maganiro kematsaigiririra. Aikiro inti pairorira yagaveavageti. Antari noniirira nokantakeri nokogake irogotagaigakempira kameti pogotasanoigakeriniri. ¹⁸Noniaventaigakempi irogotagaigakempira kameti pogotasanoigakeniri tyara onkantakempa impogini antimaigakera anta iriroku inkavintsajai-gakaera maganiro aroegi kematsaigiririra irogishineasanoigakaera, irorotari ikogakagaviigakai. ¹⁹Aikiro nokogake pogotasanoigakera yogari Tasorintsi inti pairorira yagaveavageti yavisaveigakeri maganiro, yagaveakagantaigakairira aroegi kematsaigiririra.

Pine arisanora opaitaka yagaveavagetira yogikoneatakeroty iragaveane ²⁰karanki yoganiairira Kirishito ikamave-takara, impo yamanairi enoku yovirinitairira inampinaku irakosanoriraku, ²¹neroty yavisantaigakaririra maganiro gaveavageigatsirira terira inkoneagete intiegiri igoveenkaripagete, intiegiri aikiro itinkamipage. Yavisageigakeri maganiro timageigatsirira maika intiegiri aikiro impogigeiganankitsinerira. ²²Yogari Tasorintsi yavisakagavagetakaritari yashintakagagetakarira magatiro, aikiro ipegakagakari itinkamiegisanorira maganiro kematsaigatsirira. ²³Maganiro aroegi kematsaigiririra atentagavakagagaka, ario ikañotaka irirori itentagaigakai kañomataka panironirikaty anaigake, neroty tyarika ikanta irirori arioty ikañotagaiganakai aroegi aikiro, intitari Atinkami tsotenkagiteakerorira magatiro.

**Tasorintsi ikavintsajai-gakaira
yogavisaakoigakaira**

2 ¹Pairani viroegi ikisashiigaveta-kempi Tasorintsi teranika pinkematsaigavetempari onti povetsikageigave-taka posantepage terira onkametite. ²Ontitari pikañoigavetakari maganiro vetsikageigatsirira terira onkametite, aikiro inti pikematsaigavetaka Satanashi itinkamiegi kamagarinipage. Irirori intitari shintaigaririra maganiro terira inkematsaigeri Tasorintsi, aikiro inti peraigaririra. ³Aroegi maganiro ariotari akañoigavetakariri iriroegi. Asuregisentavageigavetarira, aikiro avetsikagise-tantavageigavetarira posantepage tatapagerika akogaigakerira, tera ampashiventumaigempa. Neroty ikisantaigavetakairira Tasorintsi ikañotagaigavetakairira iriroegi. ⁴⁻⁵Pairani maganiro aroegi ikisashiigavetakai avetsikageigavetakatari posantepage

terira onkametite, kañomataka ontinirikatyo akamaigake, kantankicha irirori itsarogakagasanovageigakai itasanoigakaitari, nerotyo itentagantaigakairi Kirishito yoganiaigajaira, irorotari ikavintsaantavageigakempirira viroegi aikiro yogavisaakoigakempira. ⁶Antari yogavisaakoigakaira kañomatakatyo ontinirikatyo itentagantaigakairi Jesokirishito yoganiaigajaira impo yamaiganakai enoku iriroku. ⁷Ikañotaka maika kameti inkantakanira irogotasa-noigake maganiro pairora ikavintsaavageigakai. Ariotari ikantari irirori, nerotyo ikavintsaantaigakairira aroegi kematsaigiririra Jesokirishito. ⁸Nonkantutaigaempityo aikiro ikavintsajaigakempi Tasorintsi yogavisaakoigakempira pikematsaigakerira Kirishito, pineaigaketari arisano ikamaventaigakempi. Teranika tsikyata pogavisaakotagantai-gempa viroegi, tsikyatatyo ikogake irirori irogavisaakoigakempira. ⁹Garorokari paventakotumaiga, teranika iroro irogavisaakoviigempi Tasorintsi povetsikaigakera viroegi. ¹⁰Pairani tekyara ontimumagetenkani Tasorintsi igantaga ikogakera avetsikaigakera kametiripage. Irorotari ikematsatagantaigakairira kameti antentagaigakempirira Jesokirishito ankañoiigakerora maika avetsikaigakerora ikogakerira irirori.

**Ario ikañovakagaigaka maganiro
kematsaigiririra Kirishito**

¹¹Maikari maika viroegi, terira viroegi jorioegi, atsi sureigaemparo tyara pikantaigaveta pairani tekyara pinkematsaigeri Kirishito, ontitari ikantaigakempi jorioegi “terira ogaratsaitenkani ichonkirimeshinate”, ineagakempitari tera ario pinkañoiigempari iriroegi yogaratsaitunkanira. ¹²Aikiro tera pinkematsaigavetempari Kirishito ontiri aikiro tera pogotumaigavetemparo

ikantaigakeririra Tasorintsi iseraereegi pairani, teranika viroegi itovaireegi. Tera pogoigavetempari Tasorintsi, aikiro tera pogoigavetempa irogavisaakoigakempira. ¹³Irirori onti yontainaigavetakempi, kantankicha impogini ikamaventaigakempi Jesokirishito impo pikematsaigakeri, nerotyo tenige irontainai-gaempi Tasorintsi, onti itentaigakempi.

¹⁴Pairani naroege jorioegi tera nontentaigavetempari viroegi ontitari akisavakagaiga, kantankicha impogini ipokuti Kirishito yogavisaakoigakai. Maika tenige ankisavakagaigaempa, atentavakagaigakatari akematsaigakerira. ¹⁵Ikamake Kirishito ganigeniri tyani tsipereaventumatairo intsatagakerora itsirinkakotanakerira Moiseshi, nerotyo maika tenige ankantatigaigaempa, ariotyo akañovakagaigaka maganiro, irirorika jorioegi intirika terira iriroegi jorioegi. Maika akematsaigakerira irirori tenige ankisavakagaigaempa. ¹⁶Ikamaventaigakaitari Kirishito koroshiku kameti irishineigakaeniri Tasorintsi maganiro aroegi. Maikari maika ario akañoiigaka aroegi aikiro tenige ankisavakagaigaempa onti ashinevakagaigaka. ¹⁷Naroege jorioegi nogoigavetaro Iriniane Tasorintsi, kantankicha tera nonkematsaigeri. Viroegiri tera pogotumaigavetemparo, kantankicha antari ipokutira Kirishito ario yogotagaigakai maganiro aroegi tyara ankantaigakempa ankematsaigakerira Tasorintsi kameti irishineigakaera, ¹⁸irorotari nagaveantaigakarira naroege jorioegi nokantakanira noniaigiri Tasorintsi, kantankicha tera paniro nagaveaige naroege, pagaveaigityo viroegi aikiro piniaigirira, intitari gaveakagaigakempi Isure Tasorintsi gaveakagaigakenarira.

¹⁹Irorotari nonkantantaigakempirira maika viroegi tenige pinkantatigaigaempa onti pikañoiigakari maganiro

kematsaigiririra Tasorintsi, pikematsaiganakeritari viroegi aikiro, nerotyo itomintantaigakempirira. ²⁰Yogaegiri iritigankaneegi Jesokirishito intiegiri kamantantaigatsirira kenkitsatakoigiririra iriroegitari gotagaigakempi ovashi pikematsaiganakeri Jesokirishito Atinkamiegi maganiro aroegi. ²¹⁻²²Maika maganiro kematsatasanoiganakeririra Kirishito intiegiri ivanko Tasorintsi, itimimoigakeritari Isure. Yagaveakagagakeri paniropage ishintsitagavakagaigakempara, nerotyo ariompatyo ikematsatasanoiganakeriri. Viroegi aikiro pitentaigakari, atanatsitari pikematsatasanoiganakeriri Kirishito, aikiro itimasurentaigakempitari Isure.

**Tasorintsi ikogakagakeri
Pavoro inkenkitsatimoigakerira
terira iriroegi jorioegi**

3 ¹Narori aiñona aka yashitakoita-kena, onti yashitakoviitakena ineaigakenara napijorioegitene nopirini-ventaiganakempira viroegi intiegiri aikiro maganiro pitovaireegi terira iriroegi jorioegi nokenkitsatimovageigakerira nokamantakotakerira Jesokirishito. ²Pikemakoigakenarorokari tyara ikantakena Tasorintsi ikavintsaakenara itigankakenara nonkenkitsatimoigakerira maganiro terira iriroegi jorioegi. ³Irirori yogikoneatimotakenaro terira ogovetenkani pairani yomanagevetakarira okyara. Irerotari notsirinkakogetakerira maika. ⁴Antari piniavantaigakerora pogotasanoi-gake arisano inti gikoneatimotakenaro Tasorintsi magatiro oka iniakotakerira Kirishito. ⁵Pairani tera tyani gotumate-rone, kantankicha maika yogari Isure Tasorintsi yogikoneatimoigakenaro naroegi iritigankaneegi Jeso intiegiri aikiro kamantantaigatsirira kenkitsatakoigiririra. ⁶Ikantaigakenatari Tasorintsi inkavintsajaigakerira terira iriroegi

jorioegi irogavisaakoigakerira inkañota-gaigakemparira ikavintsajaigakerira jorioegi kematsaigakeririra Jesokirishito. Tyarika ikantaigakeri iriroegi jorioegi, ariotyo inkañotagaigakempari terira iriroegi jorioegi kameti intentavakagagakempinari. ⁷Irorotari oka ikogakagavita-kenara Tasorintsi nonkenkitsatovage-kerira Jesokirishito, nerotyo tsikyata irirori itigankakena yagaveakagakenara. Irerotari maika nagaveantakarira nokenkitsatovagegakerira.

⁸Naro pairotyo navisavagegakeriti nokañovagevetara navisavageigakerityo maganiro kematsaigiririra Kirishito kañovageigavetankicharira, kantankicha ikavintsaakena Tasorintsi ikogakagakena intigankakenara nonkenkitsatimoigakerira terira iriroegi jorioegi nonkamantagakerira tyara ikanta Kirishito pairora ikavintsaasanovageigakeri. ⁹Yogari Tasorintsi vetsikagetirorira magatiro igantaga pairani ikogakera irogavisaakoigakenkanira terira iriroegi jorioegi, kantankicha tera irogikoneatero. Impogini ikogakagakena nogotagaigakerira maganiro kameti ogotakenkaniniri. ¹⁰Ario ikañotaka maika ikogakera irogavisaakoigakerira tyanirika kematsaigakerine kameti irogoigakeniri maganiro koveenkaripage intiegiri tinkamiigatsirira timaigankitsirira enoku pairora yavisavagegakerira Tasorintsi yogovagegakerira. ¹¹Igantagatari pairani okyara ikogakera irogavisaakoigakerira maganiro kematsaigakerineririra Atinkami Jesokirishito. ¹²Maika akematsaigiritari tenige antsarogumai-gae aniaigirira Tasorintsi, agoigaketari omirinka ikemaigakai. ¹³Irorotari nonkantantaigakempirira maika gara pikenkisuraiga pineaigakera nashitakotakara natsipereavagegakerira, onti pishinevageigakempa pineaigakera vintiegira natsipereaventaigake.

Itasanovageigakaira Kirishito

¹⁴Pairotyogovageiti Tasorintsi, irorotari noshineventantakaririra notigeroaventakarira noniakirira.

¹⁵Irirotari Iriri maganiro kematsaigatsirira timaigankitsirira enoku intiegiri aikiro timaigankitsirira aka kipatsiku. ¹⁶Irirori inti pairorira ikametivageti, aikiro paio yagaveavageti, irorotari noniantakaririra nokantakerira nokogake iragaveakagaigakempira Isure kameti pishintsitashiigakeroniri magatiro pokashigeigakempinerira impogini. ¹⁷Aikiro nokantakeri nokogake pinkantakanira pisuresanoigakempari Kirishito pikematsaigakeritari, aikiro pogotasnovageigakera pairotyogavisavagetake itasanovageigakempira Tasorintsi. ¹⁸Noniaventaigakempi kameti pintentaigakempirira maganiro kematsasanoigatsirira pogotasanoigakera pairotyogavisavagetake ¹⁹itasanovageigakempira Kirishito. Garatyogaveimaigi agotasanoigera tyara ikanta itasanoigajaira, kantankicha nokogaketyo ariompara pogoiganakeri kameti intinkamitasanoigakempiniri pinkañoiganakempirira irirori.

²⁰Maikari maika tsame ashineventaigakempirira Tasorintsi ankantaigakerira paio ikametiti, pairotari yagaveavagetake irovetsikagetakera posantepage pairorira avisagetakero anevigeigiririra, aikiro avisagetakero magatiro asureigakempirira, itimasurentaigakaitari Isure. ²¹Isame maganiro aroegi kematsaigiririra Jesokirishito antentavakagaigakempira ankantakanira ashineventaigakempari, garatyogakaragiteakovagetumaigi! Ario onkañotakempa. Amen.

Antentavakagaigakempara ankemavakagaigakempara

4 ¹Naro nokenkitsatakovagetakeri Atinkami, irorotari yashitakoviita-

kena. Maika nonkantaigakempi pinegin-tevageigakempara kameti pogishineaigakeriniri Tasorintsi kogakagaigakempirira okyara pinkematsaigakerira. ²Gara pavisanatavakagaiga, pinkavintsaantavageigakera, pinkemisantakovageigakempara iragashiitakempirika. Pintavakagaigakempara pimumtakovakagaigakempara. ³Maika pikematsaigakerira Tasorintsi itimasurentaigakempi Isure, irirotari gaveakagaigakempi pitentavakagaigakera pikemavakagaigakera. Kantankicha pinkantaigakeriratyo atanatsira iragaveakagaigakempi pinkantakanira pinkañoigakempa maika. ⁴Maganirotari aroegi kematsasanoigatsirira ario atentavakagaigakera kañomataka panironirikatyo anaigake, panirotari inake Isure Tasorintsi timasurentaigakairira. Aikiro maganiro yogavisaakoigakai Tasorintsi kameti intentaigakaeniri antimimoigakerira impogini ankañoigakempirira Atinkami, ⁵panirotari inake irirori, aikiro maganiro agoigake iriro itigankake Tasorintsi irogavisaakoigakaera. Antari agiviaigara onti kameti ineaigakaeniri maganiro atovaireegi irirototyogakematsasanoigai. ⁶Ario ikañotaka Tasorintsi irirori paniro inake tomintaigakairira maganiro aroegi kematsasanoigiririra. Irirori inti Atinkamiegi gaveakagaigakairira, aikiro iriro timasurentaigakai.

⁷Yogari Kirishito ikantatigakageigakai yagaveakagaigakaira paniropage aroegi, pairotari ikavintsaavageigakai.

⁸Okantaketari Itsirinkakagantakerira Tasorintsi okanti:

“Yogaenokanaara iatanaira enoku yamaiganakeri maganiro yagaveaigakerira.

Impogini iriroegikya ikavintsaavageigake matsigenkaegi.”

⁹Maika çtata onkantakera “yogaenokanaara iatanaira enoku”? Onti onkantakera ariotari iponiakari okyara anta

enoku ipokutira aka kipatsiku. ¹⁰Yogari poniankicharira enoku irirotari gaenoka-naacharira kameti imegakempaniri igoveenkariegite maganiro irashintagi-teakemparora magatiro. ¹¹Irirori yagaveakageigakeri kematsaigatsirira ikonogagarantaigaka ipegakagaigakari iritigankaneegi, pashini onti ipegakagaigakari kamantantaigatsirira, pashini onti yanuiiventagiromo ikamantantavageigira tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotan-tira, pashini onti ipegakagaigakari sentaigiririra kematsaigatsirira yogotagaigakerira. ¹²Ario ikañotagaigakai aroegi aikiro yagaveakagaigakaira agotagavakagaigakempara ashintsitaga-vakagaigakempara kameti ankematsata-sanoiganakeriniri Kirishito antavageigakeririra. ¹³Ariompatyo ankañoganakerori maika kigonkero antentavakagasanoiganakempara agotasanoiganakerira irirori ankematsatasanoiganakerira ankañotasanoigakemparira.

¹⁴Ganigera akañogaari ananekiegi tekyarira irogoige, ikematsageigamatityo tatarika oita ikantunkani. Garatyo ashineventumaigari kenkitsavageigiririra pashinipage niagantsi terira onkañotemparo Iriniane Tasorintsi. Iriroegi yogovageigitari yamatavitantaigira, onti ikogaigake iramatavinaigakaera ganigera akematsatasanoigairi Kirishito. ¹⁵Kantankicha aroegi tsametyo antavakagasanoigakempara intagati ashineventaigakempa Iriniane Tasorintsi garatyo agagumaigiro kameti ariompainiri antentagavakagaigakempari ankematsaiganakerira Kirishito ankañoganakemparira irirori, intitari Atinkami. ¹⁶Irirotari gaveakagaigakai antentagavakagaigakempara ampiriniventavageigakerora tatarika oita ikogake irirori, paniropagetari ikantatigakageigakakai yagaveakagaigakaira antavageigakeririra, nerotyomo ampiriniventanasoigakero-

rika paniropage ikantaigakairira, ario pinkante ashintsitagavakagaigakempara antavakagasanoigageiganakempara ankañotasanoiganakemparira irirori.

Ganigera akañogaari tekyara ankematsaige

¹⁷Maika nonkantaigakempi ganige pikañogaari terira inkematsaige suregisevageigacharira kogapage, teranika inkoge Atinkami pinkañoigaempara maika. ¹⁸Iriroegi tera irogotumai-gero ikogakerira Tasorintsi, teranika intimasurentumaigari Isure, aikiro tera inkogaige irogoigakerira, onti kañomatata tenirikatyomo ontime isure. ¹⁹Onti ipiriniventavageiganake yovetsikagisevageiganakera posantepage terira onkame-tite, irorosanotyomo yogogevintsagira, teratyomo impashiventagaigumatemparo, ishineventaigakarotari. ²⁰Kantankicha Kirishito tera inkoge pinkañoigakempara maika viroegi, ²¹pikemakotasanoigakeritari nokenkitsatimoigutimpira nogotagaigakempara ikantakerira irirori, ontitari arisanorira. ²²Maika ganige pikañoigaa pairani povetsikageigavetara terira onkametite, pashitari pogaigakero pishineventaigakarora. Antari pikañoigavetara maika vikiro matavinaigaacha. ²³Irirotari maika nonkantantaigakempirira intagati pisureigaro pisureigavetara, ontityomo pisureiganakempara kametiripage. ²⁴Pinkantatigaiganakempara pinkañoiganakemparira Tasorintsi irirori. Pinegintevageiganakempara pintimaigakera kameti, irorotari yogavisaakovigakempi.

²⁵Ganige pamatavinaigairi pitovaire, onti piniagantsivageigake gara piniagisevageigi kogapage, maganirotari aroegi onti atentagavakagaigaka akematsaigirira Atinkami Jesokirishito. ²⁶Pinkisaigakemparika gara povetsikumaigi terira onkametite, shintsi pampitsimareaga-

naempa, gara povashigakoiga ²⁷ganiri yagaveaigimpi kamagarini inkañovagegaigakempira. ²⁸Yogari koshivageveta-charira ganigetyo ikoshitumatai, onti irantavagetake kameti intimakotakeniri ompote impaigakerira kogakovageigan-kicharira. ²⁹Gara piniagisevageigi, negintekya piniavageigake kameti irishineigakempaniri yogaegi kemisantai-gakempinerira atanatsiniri iroigoanakerira arisano paio ikavintaantavageti Tasorintsi. ³⁰Gara pikenkisureakagaigari Isure Tasorintsi, irirotari itigankimoigakempirira Tasorintsi intimasurentaigakempira ganiri pipegumaiga kigonkero agavagetanakempara iripokaera Jesokirishito irogavisaakotasanoigakempira Tasorintsi ganigera tatakona pokashitumaigaimpi. ³¹Maika ganige pikisaigaa, ganige pikatsimaigai, ganige pikakitsatantavageigai, aikiro ganige pininatantavageigai. Pakuaiganakero magatiro kañopagerira oka. ³²Pinkavintaavakagaigakempara, aikiro pintsarogakagavakagaigakempara. Yogari Kirishito ikamaventaigakempi kameti irogavisaa-koigakempiniri Tasorintsi imagisantaerora pikañovageigakara. Maika ario pinkañoigakempa viroegi gara pikenkia-gaigiri pashini tyarika inkantaigakempi, onti pimagisantaero pinkañoigakemparira Tasorintsi imagisantaerora pikañovageigakara tera inkenkiagaigaempiro.

Itomiegi Tasorintsi inkañoigakemparira irirori

5 ¹Viroegi vintiegitari itomiegi Tasorintsi itasanoigarira, maika pinkañoigakemparira irirori. ²Pintavakagaigakempara pinkañoigakemparira Kirishito itasanoigakaira ovashi ipimantanakaro igamane ikamaventaigakaira, irorotari ishineventantakaririra Tasorintsi. ³Viroegi pikematsaigakeritari Tasorintsi garatyo pisuretumai-gaaro oatashitaganira tsinane, ontiri aikiro

pashini tatapagerika oita terira onkametite. Gara pikogaigi pashintaarantavageigakempara. ⁴Gara pikenkiavageigi tatapagerika oita gipashiventantatsirira. Gara piniagisevageigi kogapage, aikiro gara povosanteaigiro piniane, onti pishineventaigakempari Tasorintsi kavintsajaigakempirira. ⁵Pogotasanoigaketari antari impegaigakempara Kirishito intiri Tasorintsi Igoveenkariegite maganiro kematsaigiririra, gara iatumati intimimoigakerira tyanirika yoga atashitirorira tsinane, intiri aikiro vetsikagetirorira posante terira onkametite, intiri aikiro kogatsirira irashintaarantavagetakempara. Yogari kogatsirira irashintaarantavagetakempara kañomataka ontinirikatyo ipeganakero itasorintsite iarakipage. ⁶Tsikyaniro yamataviigimpikari niashiigarorira kogapage kantaigavetankicharira kametitake pinkañoigakempara maika, inkisashiigakemparitari Tasorintsi maganiro kañoigacharira maika terira inkogaige inkematsaigakerira. ⁷Irorotari nonkantantaigakempirira garatyo pikonoitumaigaari iriroegi.

⁸Pairani viroegi povetsikageigavetaka posante terira onkametite teranika pogoigavetempari Tasorintsi, kantankicha maika pogotasanoigakeri, pikematsaigakeritari Atinkami. Irorotari nonkantantaigakempirira gara pikañoigaa pairani onti negintekya pinavageigake. ⁹Maganirotari gotasanoigiririra Tasorintsi onti ipiriniventaigi yovetsikaigakera kametiripage, inegintevageiga, aikiro ikantagantsivageigi tera intsoegumaigempa. ¹⁰Omirinka pinkantaigakerira Atinkami irogotagaigakempira tatarika oita ishineventaka irirori, impo iroroty pimpirinvantaigake viroegi. ¹¹Gara pishineventumaigaaro magatiro ovetsikagisevagetaganirira, onti pinkantavitantaigakero, teranika irishineventemparo Tasorintsi. ¹²Garatyo piniakoigiro, ogipashiventantitari oniaikogetaganira ovegapage ovetsikagisevagetaganirira

omanakogevetaganirira. ¹³Kantankicha viroegi pinkantavitantaigakerorika magatiro kañopagerira maika pimpampiaigakerora ikantakerira Tasorintsi, yogaegiri vetsikageigirorira terira onkame-tite ineaigaempa onti ikañovageigaka, impo ariorika inkogaiganake inkañoigana-kempira viroegi inkematsaiganakerira Kirishito. ¹⁴Irorotari okantantaganirira:

“Kireanakenityo viro magankitsi-rira,

aikiro viro kamankitsirira nianae, yoganiakempitari Kirishito.”

¹⁵Maika negintevageigempa gara pikañogari terira irogoige, onti pinkañoi-gakempari govageigatsirira inegintevagei-gara. ¹⁶Omirinka pimpirini ventavageiga-kerora ikogagetirira Tasorintsi, añnotari tovaini vetsikagisevageigirorira terira onkame-tite. ¹⁷Irorotari nonkantantaiga-kempirira gara pikañogari terira irogoige isureigakempara, onti pinkantaigakeri Atinkami irogotagaigakempira magatiro ikogakerira povetsikaigakera. ¹⁸Gara pishinkisevageiga, ariompitari iatiri yogaegi shinkisenari ikañovageiganakara. Kantankicha viroegi onti pinkematsatasa-noigakeri Isure Tasorintsi kameti intinka-miigakempiniri. ¹⁹Piniavakagaigakem-para piniakoigakerira Tasorintsi, aikiro pimatikaventaigakerira pishineventaiga-kempirira. Pimatikakoigakerira Jesokiri-shito, aikiro pimatikaigakerora magatiro isuretagaigakempirira Isure Tasorintsi. ²⁰Tatarika oita pokashiigakempine pinkantakanira pishineventaigakempari Tasorintsi pikematsaigakeritari Atinkami Jesokirishito.

**Tyara ankantaigakempa
anegintevageigakerira timimoigakairira**

²¹Pikematsatasanogakeritari Kirishito gara pikogaigi pavisanatavakagaigakem-para, maganiro ariotyo pinkañovakagai-gakempa pimutakovakagaigakempara.

²²Ogari tsinaneegi onkematsavageigake-rira ojime kañotaka okematsavageigirira Atinkami. ²³Yogari surari intitari shintaro-rira itsinanetsite ikañotakarira Kirishito yashintaigarira maganiro kematsaigiririra, aikiro inti gavisakoigakeririra. ²⁴Ariotari okañotakari maika maganiro kematsaiga-tsirira ikematsavageigakeri Atinkami, ario onkañogakempa tsinaneegi onkematsava-geigakerira ojime gara opugatsanaigari.

²⁵Yogari surariegi intasanoigakempa-rora itsinanetsite gara ikisaigiro, inkañogakemparira Kirishito itasanoi-garira maganiro kematsaigiririra ikamaventaigakerira ²⁶kameti panironiri irashintaigakempari Tasorintsi. Antari akemisañogirira Iriniane akematsaiga-keri Kirishito akantaigakerira irogavi-saakoigakaera, impo agiviaigakara irirori isaankasanoigakai magatiro akañovageigakara ²⁷kameti intentaiga-nakeniri impogini ankañotasanoiga-kemparira irirori ganigera okitsitinku-maigajai kañovagetagantsi, onti ankametitasanovageiganake, asaankasa-novageigaketari. ²⁸Maika, viroegi surariegi, pintaigakemparora pitsinane-tsite pintsarogakagaigakemparora pinkañotagaigakempara pitsarogakagai-gara vikiro. Yogari tsarogakagarorira itsinanetsite ikiro tsarogakagaacha. ²⁹Tera intimenika kisashitachanerira ikiro, maganirotyo atsarogakagaiga, asekatavageiga ganiri akamaigi, aikiro aneanontasanovageiga ganiri tatoita gumaigajai. Ario ikañotagaigari Kirishito maganiro kematsaigiririra itsarogakagaigarira. ³⁰Aroegi aikiro akematsaigiri Kirishito atentaigari maganiro kematsatasanovageigiririra, neroty yashintantaigajirira. ³¹Ariotari okantakeri Itsirinkakagantakerira Tasorintsi okanti: “Yogari surari gankitsinerira tsinane iokanakeri iriri ontiri iriniri iriatatera iragakerora

inkantakani impanirotanakero. Antari okyara tekyara iragero piteni inagave-taka, kantankicha antari yaganakerora oga ikenake itentaganakaro kañomataka panironirikatyo inai.”^a ³²Okomuvageta agoigakerora oka, kantankicha onti nokantaigakempiro kameti pogoigake-niri ario ikañotagaigakai Kirishito maganiro aroegi kematsaigiririra, yapatoitaigakaira atentasanogakarira irirori kañomataka panironirikatyo anaigake. ³³Nonkantutaigaempityo aikiro paniropage surari intasanotakem-parora itsinanetsite intsarogakagakem-parora inkañotagakempara itsarogakagara ikiro. Aikiro paniropage tsinane onkematsavagetanakerira ojime.

6 ¹Viroegi ananekiegi, pikematsaigake-ritari Atinkami iroroventi maika kematsaigeri aikiro tomintaigimpirira, ontitari pairorira okametiti. ²⁻³Pairani yogari Tasorintsi ikantakeritari Moiseshi intsirinkakogetakerora magatiro intsatagaigakerira yashikiiganakairira, kantankicha aityo patirosanoty ikantakerira intsatagaigakerorika samani inegiteaigakero kutagiteri anta kipatsiku impaigakeririra, irorotari kantankitsirira oka: “Pimpinkatsaigakerira piri ontiri piniro gara pipugatsanaigari.”^b ⁴Viroegi tomintaigacharira, gara potsimananaigiri kogapage pitomiegi ontiiegiri pishintoegi, onti pogotagaigakeri magatiro ikantageti-rira Atinkami, aikiro pinkanomajaigake-rira irovetsikaigakerika terira onkamentite.

⁵Viroegi nampiriantsiegi, kematsatasa-noigeri nampiigimpirira gara pipugatsai-gari onti pimpinkatsaigakeri, aikiro pantavagetimoigerira kañomataka intinirika pantavageiganakene Atinkami. ⁶Gara intagati pitsatagaigiro ikantaiga-kempirira pineaigakera ikamaguigakem-pira kameti pogishineaigakerira, onti

pantavagetasanoigake kañorira ikogirira Tasorintsi, vintiegitari ironampiriaegisa-norira Kirishito tsatagageigirorira magatiro ikogagetirira Tasorintsi. ⁷Gara piperatumaiga, teranika iriro pantimota-sanoige matsigenka, intityo pantavagei-gakene Atinkami. ⁸Pogoigaketari yogari Tasorintsi arioty inkañotagaigakempari impunaigakerira maganiro vetsikaigatsi-rira kameti, intirika yonampivetagani-rira intirika terira ironampitenkani.

⁹Viroegi nampitantaigacharira, atsi sureigemparoratyoka. Añño panirosano shintaigimpirira viroegi intiegiri ponampiriaegi, irirotari Pitinkamiegi timatsirira enoku. Irirori ineiaigakempi tera pinkantatigaigempa, ario pikañovakagaigaka maganiro. Irorotari nonkantantaigakempirira pintsarogakagaigakemparira ponampi-riaegi ganige pikisavintsaigairi.

Tyara ankantaigakempa ashintsitashigeigakerira kamagarini

¹⁰Napigematsaegine, panivati nonkan-taigempi, vintiegitari kematsaigiririra Atinkami maika piniaigakerira pinkan-taigakerira ishintsitagasanoigakempira, aikiro iragaveakagasanoigakempira, pairotari yagaveavageti. ¹¹Yogari soraroegi yomanatavakagaigara onti yaventaiga asuropage kameti ontikako-takerira ganiri imokoroagani. Maika viroegi pinkañoigakemparira iriroegi pavaentaigakemparira Tasorintsi ganiri yagaveimaigimpi kamagarini iramatavi-naigakempira. ¹²Aroegi teranika iriro antentaigempa matsigenka amanatava-kagaigara. Intityo atentaigaka terira inkoneageige. Iriroegi inti igoveenkarie-gite kamagarinipage, intiegiri itinkamiegi, intiegiri aikiro ivegagapage peraigaririra vetsikagisevageigirorira

terira onkametite. ¹³Irorotari nokantan-taigakempirira maika, kañotari soraroegi yaventaigarora asuropage ario pinkañoigakempa viroegi paventaigakempirira Tasorintsi kameti pagaveaigakeniri pishintsitashivageigakerira kamagarini iripokashiigempira ompote ganiri yagaveimaigimpi, ontityo ariompa pinkematsaiganakeriri Tasorintsi garatyo papakuimaigairi.

¹⁴Nonkantutaigaempityo aikiro pinkantakanira pinkusotasanoigakempari Tasorintsi. Omirinka pisureigakemparo magatiro arisanorira, aikiro pinegintetasanovageigakempara.

¹⁵Shineigempa piaigakera pinkamantagakerira maganiro tyara inkantaigakempa kameti irogavisaakoigakeriniri Tasorintsi irishineigakempirira.

¹⁶Pinkematsatasanoigakerira Tasorintsi kameti iragaveakagaigakempiniri pishintsitashigeiganakerora posantepage inkogavetakempirira kamagarini inkañovagetagaigakempimera. ¹⁷Aikiro pogotasanoigakera arisano yogavisaa-koigakempi Kirishito ontiri aikiro paventaigakemparora Iriniane Tasorintsi pinkañoigakempirira soraroegi yaventaigarora isavurite, irorotari ipaigakempi Isure Tasorintsi kameti pimpugamentantaigakemparora ganiri yagaveaigaimpi kamagarini.

¹⁸Omirinkara piniagerira Tasorintsi piniagantsitasanoigakerira gara piperaigaro, onti pinkantaigakeri Isure irimutakotasanoigakempira piniaventaigakem-

para pinkantaigakerira Tasorintsi inkavintsajaigakempira impaigakempira pikogakoigakarira. Omirinka piniaventaigakeri maganiro kematsaigatsirira.

¹⁹Piniaventaigakenara naro aikiro ganiri notsarogumati nonkenkitsavagetakerora Niagantsi Kametiri. Pinkantaigakerira Tasorintsi iriniakagakenara nonkantaigakerira maganiro nonkantaigakerira irogavisaakoigakeri Kirishito tyanirika kematsaigakerineririra. ²⁰Tasorintsi itigankakena nonkenkitsavagetakera, irorotari yashitakoviitakena yogusotantaitakenaro karenatsa. Piniaventaigakenara kameti nonkenkitsatakovagetakeroniri Niagantsi Kametiri ganiri notsarogaventiro.

Ikamantagaiganairira

²¹Ario inake apigematsaegine Tikiko atasanoigarira. Irirori yantavagetasanotiniri Atinkami. Maika nontigankakeri iriatakera viroegiku kameti pinkemakoi-gakenaniri, tsikyatari inkamantaigakempi magatiro. ²²Irorotari nontigankavitakeri kameti irogishineaigaempiniri.

²³Maika, napigematsaegine, nokogake irogishineaigakempira Apa Tasorintsi intiri Atinkami Jesokirishito ganiri tatoita povankinaventumaigaa, aikiro nokogake ishintsitagaigakempira pintavakagaigakempara, aikiro pinkematsatasanoigakerira. ²⁴Aikiro nokogake inkavintsavaveigakerira maganiro tasanogairirira Atinkami Jesokirishito. *Maika intagati, Pavoro*